

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบูรณาการศาสตร์ (Transdisciplinary Research) ซึ่งมีฐานคิดในการดำเนินการวิจัยเพื่อแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติ (Practical Knowledge) (Hadorn et al., 2008 : 19-37) บนฐานการวิจัยเชิงคุณภาพแนวสหวิทยาการข้ามพันสาขาองค์ความรู้ที่ได้คาดว่าจะมีลักษณะที่สำคัญดังนี้ (Julie Thompson Klein, 2010 : 15-20)

1. ความรู้แบบข้ามศาสตร์ (Transcending) เป็นความรู้ที่ข้ามพ้นขอบเขตแคบ ๆ ของโลกทัศน์แบบเฉพาะสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยผ่านการสังเคราะห์แบบครอบคลุมความรู้
2. ความรู้แบบข้ามสถาบันทางวิชาการ (Transgressing) เป็นความรู้ที่ข้ามจากตำราทางวิชาการ (Text) ไปสู่สถานการณ์หรือบริบทของชีวิตจริงทางสังคม (Context) ดังนั้น จึงเป็นการสลายขอบเขตในเรื่องชนชั้น เพศวิถี เชื้อชาติ ชาติพันธุ์หรืออัตลักษณ์อื่น ๆ
3. ความรู้ที่นำไปสู่การเปลี่ยนโฉมหน้าใหม่ (Transforming) เป็นความรู้ที่นำไปสู่การแก้ปัญหา (Problem Solving) ดังนั้น ปัญหาในชีวิตจริงจึงเป็นกรอบพื้นฐานในการตั้งโจทย์วิจัย นอกจากนี้ ความรู้ที่เน้นการแก้ปัญหามุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคม

ในการแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติขององค์ความรู้แบบสหวิทยาการข้ามพันสาขาจะต้องคำนึงถึงรูปแบบของความรู้ที่เกี่ยวข้องกัน 3 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ (Gertrude Hirsch Hadon, Christian Pohl, Gabriele Bammer, 2010 : 438-447)

1. ความรู้เกี่ยวกับระบบ (Systems Knowledge) เป็นการตั้งคำถามต่อกำเนิดและความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาปัญหาต่อไปอีกในอนาคต รวมทั้งการตีความปัญหาที่เกิดขึ้นจากมุมมองของชาวบ้านภายใต้โลกแห่งชีวิต ความรู้เชิงระบบจะประสบกับความยุ่งยากในการจัดการกับสถานะที่ไม่แน่นอน ซึ่งความไม่แน่นอนของปัญหาจะก่อให้เกิดความท้าทาย และทำให้เกิดการโอนย้ายออกจากวิธีคิดเชิงทฤษฎี/นามธรรมของนักวิชาการ เพื่อเดินทางเข้าสู่การเพ่งพินิจต่อกรณีรูปธรรมที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทอันเฉพาะเจาะจง ซึ่งความซับซ้อนและไม่แน่นอนของปัญหาได้ก่อให้เกิดการตีความที่แตกต่างกัน อันนำไปสู่การอภิปรายถกเถียงและการเสนอทางออกที่แตกต่างกัน
2. ความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลง (Target Knowledge) เป็นการตั้งคำถามที่เชื่อมโยงไปสู่การระบุถึงความต้องการเปลี่ยนแปลงเป้าหมายที่ต้องการ และแนวทางปฏิบัติที่ดีกว่าเดิม ในขั้นตอนนี้จะประสบกับการท้าทายที่จะต้องให้ความกระจ่างต่อตำแหน่งที่อันแตกต่างหลากหลาย และทีมงานจะต้องจัดลำดับความสำคัญของตำแหน่งที่ต่าง ๆ ตามสถานะของมันที่จะเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาความรู้และการปฏิบัติที่จะนำไปสู่ผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย
3. ความรู้ที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง (Transformation Knowledge) เป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับเครื่องมือทางเทคนิค กฎหมายเครื่องมือทางสังคม วัฒนธรรม ฯลฯ ที่สามารถนำมาใช้ได้เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิธีการปฏิบัติที่เป็นอยู่เดิมพร้อม ๆ กับนำเสนอวิธีการปฏิบัติที่พึงปรารถนาสำหรับเข้ามาแทนที่ ในขั้นตอนนี้จะต้องพิจารณาถึงเทคโนโลยีที่ใช้อยู่เดิม กฎ ระเบียบ วิธีการปฏิบัติ และความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ดำรงอยู่ โดยจะต้องพิจารณาว่าทำอย่างไรจึงจะทำให้

โครงสร้างต่าง ๆ ที่ดำรงอยู่เดิมไม่เป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงพร้อม ๆ กับทำให้โครงสร้างเดิมมีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งใหม่ได้

ส่วนเทคนิควิธีการวิจัยในการตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือเพื่อศึกษาสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี เพื่อพัฒนารูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรีและเพื่อศึกษาผลของรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบทปัญหาโรคไตเรื้อรังและการดำเนินงานจังหวัดจันทบุรี

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานการณ์บริบทของโรคไตเรื้อรัง อุบัติการณ์การเกิดโรคไตเรื้อรัง อัตราป่วยด้วยโรคไตเรื้อรัง อัตราตายด้วยโรคไตเรื้อรังและระบบการดูแลผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี

โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรีจากบันทึกฐานข้อมูลผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง จังหวัดจันทบุรี และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ป่วยไตเรื้อรังและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้จาก 2 วิธีมาวิเคราะห์และสังเคราะห์บันทึกสรุปผลการศึกษาศถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนจังหวัดจันทบุรี

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี

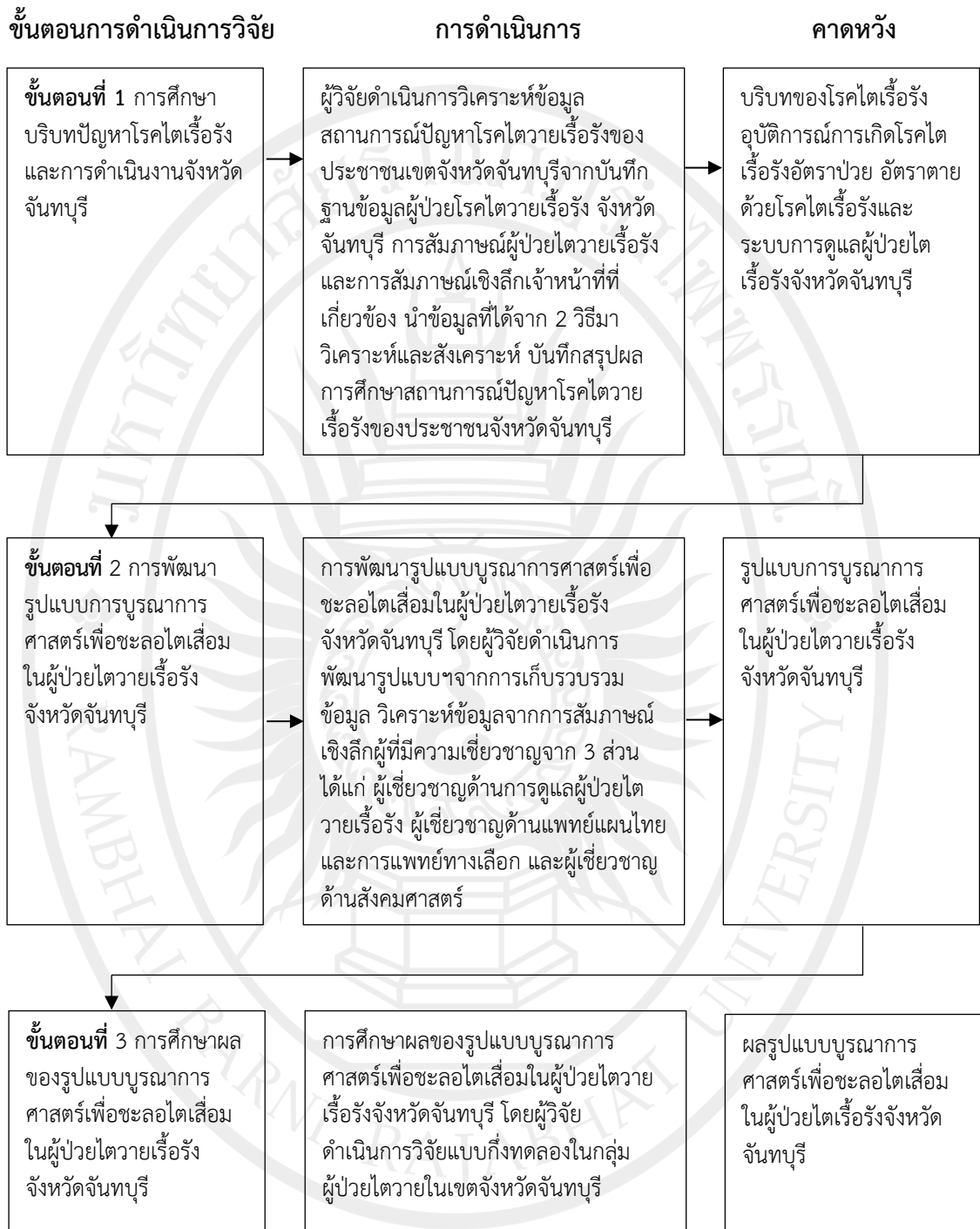
โดยผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบฯจากการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญจาก 3 ส่วน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลผู้ป่วยไตเรื้อรัง ผู้เชี่ยวชาญด้านแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมศาสตร์ นำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ บันทึกสรุปผลรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลของรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี

โดยผู้วิจัยดำเนินการในรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง โดยนำรูปแบบฯ ที่ได้ไปทดลองใช้ในผู้ป่วยไตเรื้อรังในเขตจังหวัดจันทบุรี บันทึกสรุปผลประสิทธิผลของรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบทปัญหาโรคไตเรื้อรังและการดำเนินงานจังหวัดจันทบุรี

การศึกษาบริบทปัญหาโรคไตเรื้อรังและการดำเนินงานจังหวัดจันทบุรี โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ สังเคราะห์สถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Data) สถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรีและจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี บันทึกสรุปผลการศึกษาสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย จำนวน 4 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี ฉบับที่ 4 แบบบันทึกสรุปผลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีรายละเอียด 2 วิธีการดังนี้

วิธีที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนในเขตจังหวัดจันทบุรี

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เวชระเบียนผู้ป่วยไตเรื้อรังเขตจังหวัดจันทบุรี ปีงบประมาณ 2563 จำนวน 6,664 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เวชระเบียนผู้ป่วยไตเรื้อรังเขตจังหวัดจันทบุรี ปีงบประมาณ 2563 จำนวน 6,664 คน ซึ่งได้มาจากประชากรทั้งหมด

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ ฉบับที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี

3. วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัญหาโรคไตวายเรื้อรังทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.2 นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ ฉบับที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบบันทึกแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ข้อมูลการรักษา เป็นแบบบันทึกที่มีลักษณะการเติมคำในช่องว่าง

4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบบันทึกสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรีให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากฐานข้อมูลของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนกันยายน 2562 ถึงตุลาคม 2563

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลฐานข้อมูลของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี ที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

วิธีที่ 2 การศึกษาข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี
วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี

การศึกษาข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

- 1.1 ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรีอย่างน้อย 10 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้
 - 1.1.1 เป็นผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่รับบริการในคลินิกชะลอไตเสื่อมในจังหวัดจันทบุรี
 - 1.1.2 เป็นผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับบริการมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี
 - 1.1.3 เป็นผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังไม่สามารถชะลอไตเสื่อมได้ตามเกณฑ์
 - 1.1.4 ยินยอมให้ข้อมูลและสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย

1.2 เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านการควบคุมโรคติดต่อไม่เรื้อรังของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีจำนวน 3 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling)

1.3 เจ้าหน้าที่ที่ทำงานในคลินิกชะลอไตเสื่อม โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรีจำนวน 2 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling)

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี และฉบับที่ 4 แบบบันทึกสรุปผลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี

3. วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัญหาโรคไตวายเรื้อรัง

3.2 นำข้อมูลแนวคิด ทฤษฎีที่ได้มาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ

3.3 สร้างเครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ในประเด็นสาเหตุการปฏิบัติตนและแนวทางการรักษาของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง

3.4 สร้างเครื่องมือฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลสถานการณ์ปัญหาในประเด็นสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังในจังหวัดจันทบุรี ผลกระทบของสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังในจังหวัดจันทบุรี

3.5 สร้างเครื่องมือฉบับที่ 4 แบบบันทึกสรุปผลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี มีลักษณะเป็นแบบบันทึกผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรี

4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

มีขั้นตอนในการหาคุณภาพ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยนำเครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ป่วยไตเรื้อรัง เครื่องมือฉบับที่ 3 แบบบันทึกสรุปผลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรีและเครื่องมือฉบับที่ 4 แบบบันทึกสรุปผลสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรังของประชาชนเขตจังหวัดจันทบุรีให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

4.2 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ โดยการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนเมษายน 2564

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยทำการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อหาความหมายทางสังคม

3.2 ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี

วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี

โดยผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานการบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา รูปแบบการดำเนินงานการบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย

ได้แก่ แบบสัมภาษณ์รูปแบบการดำเนินงานการบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรัง จังหวัดจันทบุรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่

- 1.1 ผู้เชี่ยวชาญการชะลอไตเสื่อมจำนวน 3 คน
- 1.2 ผู้เชี่ยวชาญการชะลอไตเสื่อมการแพทย์ทางเลือกจำนวน 3 คน
- 1.3 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรีที่เหมาะสมและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรีที่เหมาะสม

3. วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 3.1 ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการดำเนินงานการบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรัง
- 3.2 นำข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่ได้มาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
- 3.3 สร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึกรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ในประเด็นรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรีที่เหมาะสม

4. การหาคคุณภาพของเครื่องมือ

มีขั้นตอนในการหาคคุณภาพ ดังนี้

- 4.1 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรีและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรีให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

- 4.2 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ โดยการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกรกฎาคม 2564

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยทำการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อหาความหมายทางสังคม

3.3 ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลของรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรัง จังหวัดจันทบุรี

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรัง จังหวัดจันทบุรี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาผลของรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี ไปหาคุณภาพของรูปแบบฯ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติและประโยชน์ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและนำไปทดลองใช้ในกลุ่มผู้ป่วยไตเรื้อรังในเขตจังหวัดจันทบุรีโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาผลของรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ผู้ป่วยไตวายในเขตจังหวัดจันทบุรีจำนวน 30 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

- 1.1 เป็นผู้ป่วยไตเรื้อรังที่มีอัตราการกรองของไต 15-60 ml/min/1.73 m²
- 1.2 ยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย
- 1.3 เข้ารับการรักษาในคลินิกชะลอไตเสื่อมมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นการศึกษาผลของรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ รูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตวายเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ส่วนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล

แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลเป็นแบบบันทึกข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำในช่องว่าง จำนวน 11 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ โรคประจำตัว ระยะเวลาการเจ็บป่วยและผู้ดูแล

ตอนที่ 2 แบบบันทึกข้อมูลภาวะสุขภาพ

แบบบันทึกข้อมูลภาวะสุขภาพเป็นแบบบันทึกข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเป็นแบบเติมคำในช่องว่าง จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง ดัชนีมวลกาย ระดับน้ำตาลในกระแสเลือด ระดับความดันโลหิต อัตราการกรองของไตและระดับไขมันในเลือด

ตอนที่ 3 แบบประเมินคุณภาพชีวิต

แบบประเมินคุณภาพชีวิตผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก ชุดย่อ ฉบับภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI) มาใช้ โดยเครื่องมือประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย (Physical Domain) ด้านจิตใจ (Psychological Domain) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social Relationships) และด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) จำนวนทั้งสิ้น

26 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ ไม่เลย เล็กน้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

การให้คะแนน	คะแนนข้อคำถามเชิงบวก	คะแนนข้อคำถามเชิงลบ
ไม่เลย	1	5
เล็กน้อย	2	4
ปานกลาง	3	3
มาก	4	2
มากที่สุด	5	1

1. วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการหาคุณภาพรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรัง

1.2 นำข้อมูลแนวคิด ทฤษฎีที่ได้มาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ

1.3 สร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลผลของรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

มีขั้นตอนในการหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

2.2 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบเนื้อหาไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรมากที่สุดจำนวน 30 ชุด หลังจากนั้นนำไปทดสอบด้วยสถิติสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82

2.3 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการทดลองโดยการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกรกฎาคม 2565

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 พรรณนาข้อมูลส่วนบุคคลและภาวะสุขภาพด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 วิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ย ข้อมูลภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตระหว่างก่อนและหลังการทดลองด้านสถิติ Paired t-test